

Wspomnienie o Profesorze Antonim Arońskim

Andrzej Kübler

Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii Akademii Medycznej we Wrocławiu

W tym roku mija 10 lat od śmierci Profesora Antoniego Arońskiego - pioniera polskiej anestezjologii i intensywnej terapii.

Urodził się 24.05.1919 roku w Warszawie. Studia medyczne rozpoczął w Państwowym Instytucie Medycznym we Lwowie, a ukończył w Akademii Medycznej we Wrocławiu w 1948 roku. W tym samym roku został wydelegowany przez kierownika II Kliniki Chirurgicznej prof. Wiktora Brossa, na pierwszy w Polsce kurs anestezjologiczny prowadzony przez anestezjologa ze Sztokholmu Olle Frieberga. Po odbyciu szkolenia rozpoczął organizację Działu Anestezjologii w II Klinice Chirurgicznej. W 1951 r. obronił pracę doktorską pt. *Uśpienie dotchawicze w chirurgii klatki piersiowej - uwagi o technice i przebiegu uśpienia*. W następnych latach poznawał i rozwijał techniki anestezjologiczne w chirurgii serca. Pierwsze znieczulenie do komisurotomii wykonał w 1955 r., a w 1958 r. pierwsze w kraju znieczulenie do zabiegu na otwartym sercu w hipotermii. W tym samym czasie uczestniczył w wielu zagranicznych szkoleniach w Szwecji, Danii, Niemczech i Szwajcarii. W 1964 r. otrzymał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy *Znieczulenie ogólne w chirurgii serca*. W tym samym roku docent Aroński zorganizował 6-lóżkowy oddział intensywnej terapii, jeden z pierwszych w kraju. W roku 1966 doprowadził do uruchomienia pierwszej w kraju karetki reanimacyjnej. W 1968 r. rozpoczął - jako pierwszy na Dolnym Śląsku - implantacje stymulatorów serca. Działalność tę zorganizował i rozwinął tak sprawnie i nowoczesnie, że anestezjologowie w ośrodku akademickim we Wrocławiu jeszcze przez następne 40 lat wszczepiali stymulatory serca.

Również w tym samym roku dział anestezjologii przy Klinice Chirurgicznej przemianowany został na Zakład Anestezjologii i Reanimacji, a w 1971 r. na Międzykliniczny Zakład Anestezjologii i Reanimacji Akademii Medycznej. W 1972 r. wprowadził i rozpowszechnił, jako pierwszy w kraju, znieczulenie zewnątrzoponowe ciągłe dla uśmierzenia bólu porodowego. Stanowisko i tytuł naukowy profesora otrzymał w 1974 roku. W latach 1976-79 sprawował funkcję Prezesa Zarządu Głównego Towarzystwa Anestezjologów Polskich. W 1978 roku prof. Aroński został wybrany wiceprezesem Europejskiej Sekcji Światowej Federacji Towarzystw Anestezjologicznych.

W tym samym roku, dzięki staraniom prof. Arońskiego, zakończono budowę i otwarto nowoczesny 17-lóżkowy Oddział Intensywnej Terapii. W 1979 r. prof. Aroński zorganizował we Wrocławiu Kongres Anestezjologów Krajów Europy Wschodniej, który zgromadził również czołówkę anestezjologów z Europy Zachodniej i USA.

W 1982 r. powołana została Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii Akademii Medycznej we Wrocławiu. W 1983 r. uruchomiono na Oddziale Intensywnej Terapii osobną stację dializ, a w następnym roku wdrożono, jako pierwszą w kraju, technikę hemofiltracji u ciężko chorych.

W 1989 r. prof. Aroński przeszedł na emeryturę.

W 1990 roku otrzymał tytuł doktora *honoris causa* Akademii Medycznej we Wrocławiu, a w 1991 r. taki sam tytuł w Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

Po przejściu na emeryturę utrzymywał ścisły kontakt z Kliniką. Uczestniczył w jej działalności badawczej i dydaktycznej. Kierował Dolnośląskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Jeszcze w 1998 r., pomimo poważnej choroby, uczestniczył w Europejskim Kongresie

Anestezjologii we Frankfurcie nad Menem. Zmarł 2.10. 1998 roku w Oddziale, który stworzył i rozwinął.

Profesor Aroński był autorem lub współautorem 346 prac i doniesień naukowych. Był promotorem 16 rozpraw doktorskich, opiekunem 3 przewodów habilitacyjnych oraz promotorem 2 doktoratów *honoris causa*. Kierował specjalizacją 92 lekarzy.

Był członkiem wielu towarzystw naukowych, w tym członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Niemieckiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Medycyny oraz Polskiego Towarzystwa Otolaryngologicznego. Zorganizował wiele sympozjów i kongresów naukowych, w tym tradycyjne konferencje *Postępy w anestezjologii i intensywnej terapii* w Zamku Książ.

Wyróżniony został wieloma nagrodami i odznaczeniami państwowymi.

Profesor Antoni Aroński wywarł znaczący wpływ na powstanie i rozwój anestezjologii, intensywnej terapii i medycyny ratunkowej w Polsce. Szczególne znaczenie posiada jego dorobek dla Dolnego Śląska, gdzie stworzył akademicki ośrodek anestezjologiczny. 10 lat po jego śmierci, w Dzień Jego Imienin - 13.06.2008 r., Dolnośląski Oddział Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii wraz z Katedrą i Kliniką Anestezjologii i Intensywnej Terapii Akademii Medycznej we Wrocławiu organizują, podczas konferencji naukowo-szkoleniowej w Zamku Książ, specjalną sesję poświęconą Jego pamięci.